

PHỤ LỤC

Đề xuất một số mô hình bộ máy quản lý tài chính, kế toán của đơn vị sự nghiệp công lập

(Xin ý kiến các Bộ, ngành, địa phương và các đơn vị khảo sát kèm theo công văn số/BTC-HCSN ngày/12/2018 của Bộ Tài chính)

I. Đề xuất mô hình bộ máy quản lý tài chính, kế toán theo địa bàn

Trên một địa bàn (phường/xã, quận/huyện) có thể có nhiều đơn vị sự nghiệp công lập thuộc các lĩnh vực khác nhau, mỗi đơn vị đều có con dấu, tài khoản riêng, cần phải có báo cáo tài chính, quyết toán ngân sách riêng, báo cáo cơ chế tự chủ riêng. Tùy thuộc vào quy mô của mỗi đơn vị, khối lượng công việc mà bố trí 01 kế toán kiêm nhiệm 2 đơn vị trở lên. Giải pháp này thuận tiện về vị trí, giao dịch, sắp xếp nhân sự, tiết kiệm chi phí, thời gian, bộ máy tinh gọn mà vẫn đảm bảo tính độc lập, tự chủ của mỗi đơn vị.

Theo mô hình địa bàn, đề xuất một số mô hình sau:

1. Địa bàn xã, phường:

Bố trí 01 kế toán kiêm nhiệm 2 đơn vị trở lên đối với các trường đóng tại địa bàn xã, phường như: trường mầm non, trường tiểu học, trường trung học cơ sở và trường trung học phổ thông (nếu có).

2. Địa bàn quận, huyện:

Bố trí 01 kế toán kiêm nhiệm 2 đơn vị trở lên đối với các trung tâm đóng tại địa bàn quận, huyện mà không thuộc các trường hợp thực hiện sáp nhập, hợp nhất theo Nghị quyết số 19-NQ/TW.

3. Địa bàn cấp tỉnh:

Đề nghị rà soát các đơn vị sự nghiệp thuộc khối tỉnh, các sở tại địa phương.

Ví dụ:

- Sở Nông nghiệp và phát triển nông thôn có các đơn vị: trung tâm phát triển chăn nuôi, trung tâm giống, trung tâm nước sinh hoạt và môi trường nông thôn, trung tâm khuyến nông;
- Sở Công Thương có các đơn vị: Trung tâm khuyến công, Trung tâm xúc tiến thương mại, Trung tâm tiết kiệm năng lượng;
- Sở Giao thông Vận tải có các đơn vị: Trường cao đẳng giao thông vận tải hoặc Trường cao đẳng giao thông; Trường trung cấp chuyên nghiệp hoặc Trung cấp nghề; Trung tâm dạy nghề; Trung tâm Sát hạch lái xe cơ giới đường bộ.... Đối với những đơn vị có quy mô nhỏ, khối lượng công việc không lớn đề nghị áp dụng mô hình 1 kế toán kiêm nhiệm đơn vị để giảm số lượng người làm quản lý tài chính kế

này, đối với các trường thành viên có phân hiệu đặt tại các địa phương khác vẫn nên duy trì công tác kế toán độc lập tại các đơn vị này.

Ngoài ra, khi thực hiện mô hình tổ chức bộ máy kế toán theo hình thức tập trung, cơ chế tự chủ tài chính của các trường thành viên này sẽ thực hiện như thế nào? Việc theo dõi doanh thu, chi phí, chênh lệch thu, chi và trích lập các quỹ cơ chế chung của đại học vùng hay theo dõi doanh thu, chi phí của từng trường thành viên để trích các quỹ hay thực hiện theo cơ chế giao khoán cho từng trường thành viên. Nếu theo cơ chế chung sẽ không khuyến khích được từng trường thành viên nâng cao chất lượng đào tạo, mở rộng quy mô đào tạo; quản lý và sử dụng hiệu quả tài sản... (Hiện nay mức độ tự chủ của từng trường thành viên là khác nhau).

Đề nghị các cơ quan, đơn vị cho ý kiến về vấn đề này.

1.1.2. Cơ sở giáo dục đại học

Rà soát sắp xếp các đơn vị chưa tự chủ tài chính theo hướng sáp nhập, hợp nhất để tinh giản đầu mối đơn vị, theo đó giảm bộ máy kế toán và người làm công tác tài chính, kế toán.

1.1.3. Các cơ sở giáo dục mầm non và giáo dục phổ thông (tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông):

Các cơ sở giáo dục mầm non và giáo dục phổ thông là đối tượng nghiên cứu tập trung của lĩnh vực giáo dục - đào tạo do đây là các đơn vị có số lượng đơn vị chiếm tỷ trọng lớn nhất (trên 40.000 đơn vị, chiếm 97% số lượng đơn vị lĩnh vực giáo dục - đào tạo) và có số lượng biên chế lớn nhất, trong đó số lượng người làm công việc gián tiếp lớn, trong khi nghiệp vụ đơn giản, một người có thể thực hiện kiêm nhiệm nhiều công việc bao gồm cả quản lý tài chính, kế toán. Kinh phí chi trả tiền lương của các trường này chiếm trên 80% chi thường xuyên và đã được chi trả qua tài khoản.

Theo Nghị quyết số 19-NQ/TW: *"hình thành trường phổ thông nhiều cấp học (tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông) phù hợp với nhu cầu và điều kiện thực tế của mỗi địa phương, địa bàn cụ thể"*. Vì vậy, đề xuất 3 mô hình sau để xin ý kiến các địa phương lựa chọn thực hiện phù hợp với điều kiện và từng địa bàn cụ thể:

(1) Mô hình thứ nhất: Đối với địa bàn dự kiến sắp xếp thành trường phổ thông nhiều cấp học (tiểu học, trung học cơ sở, trung học phổ thông) theo Nghị quyết số 19-NQ/TW thì trường phổ thông này sẽ là đơn vị hạch toán độc lập, có bộ máy kế toán riêng. Việc sắp xếp này đã làm giảm bộ máy kế toán và người làm công tác kế toán (giảm từ 3 xuống 01) và vẫn đảm bảo thực hiện được cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập.

(2) Mô hình thứ hai: Đối với địa bàn không sắp xếp thành trường phổ thông nhiều cấp học mà vẫn giữ nguyên như hiện nay (trường tiểu học, trường trung học cơ sở, trường trung học phổ thông) thì các trường này và trường mầm non sẽ là đơn vị hạch toán phụ thuộc, chuyển số liệu, chứng từ doanh thu, chi phí về phòng Giáo

phí theo cơ chế thị trường nên cần có văn bản hướng dẫn cơ chế tự chủ tài chính riêng đối với Trung tâm y tế huyện đa chức năng.

b) Đối với đơn vị làm nhiệm vụ kiểm nghiệm, kiểm định, kiểm chuẩn: Sắp xếp lại các đơn vị làm nhiệm vụ kiểm nghiệm, kiểm định, kiểm chuẩn thành đơn vị kiểm soát dược phẩm, thực phẩm và thiết bị y tế theo Nghị quyết số 19-NQ/TW. Việc sắp xếp này đã làm giảm bộ máy kế toán và người làm công tác tài chính, kế toán và vẫn đảm bảo thực hiện cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập.

c) Đối với bệnh viện, các đơn vị y tế khác: giữ nguyên như mô hình tài chính kế toán hiện nay.

2.3. Đối với lĩnh vực văn hoá, thể dục, thể thao

Theo Nghị quyết số 19-NQ/TW: *"Hợp nhất trung tâm văn hoá và đoàn nghệ thuật cấp tỉnh thành một đầu mối... Thực hiện chủ trương sáp nhập các trung tâm có chức năng, nhiệm vụ tương đồng thuộc sở văn hoá, thể thao và du lịch thành một đầu mối. Sáp nhập các trung tâm văn hoá, trung tâm thể thao, nhà văn hoá... trên địa bàn cấp huyện thành một đầu mối."* Việc sắp xếp này đã làm giảm bộ máy kế toán và người làm công tác tài chính, kế toán và vẫn đảm bảo thực hiện cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập. Mô hình này có cần văn bản hướng dẫn về tài chính, kế toán không?

2.4. Đối với lĩnh vực sự nghiệp kinh tế, sự nghiệp khác

Theo Nghị quyết số 19-NQ/TW:

"Hợp nhất các trung tâm bảo trợ có chức năng, nhiệm vụ tương đồng thành trung tâm bảo trợ đa chức năng."

Hợp nhất trạm chăn nuôi và thú y, trạm trồng trọt và bảo vệ thực vật, trạm khuyến nông, khuyến ngư, ... cấp huyện thành trung tâm dịch vụ nông nghiệp trực thuộc Ủy ban nhân dân cấp huyện và chuyển một số chức năng, nhiệm vụ về quản lý nhà nước ở các đơn vị này về phòng nông nghiệp (hoặc phòng kinh tế) cấp huyện."

Việc hợp nhất các trung tâm bảo trợ có chức năng, nhiệm vụ tương đồng thành trung tâm bảo trợ đa chức năng đã làm giảm bộ máy kế toán và người làm công tác tài chính, kế toán và vẫn đảm bảo thực hiện cơ chế tự chủ của đơn vị sự nghiệp công lập.

Đối với các trạm chăn nuôi và thú y, trạm trồng trọt và bảo vệ thực vật, trạm khuyến nông, khuyến ngư hiện nay không có cán bộ làm công tác kế toán mà do bộ máy kế toán của chi cục, trung tâm trực thuộc tỉnh theo dõi, hạch toán chung cho các trạm trên địa bàn. Khi hợp nhất các trạm này thành một trung tâm nhiều chức năng cung cấp dịch vụ nhưng không có kế toán theo dõi là chưa phù hợp. Cần nghiên cứu phương án bố trí bộ máy kế toán cho giai đoạn mới của trung tâm dịch vụ nông nghiệp để đảm bảo quản lý tài chính của trung tâm.